

Jestliže Ježíš existoval z historického hlediska jako osobnost dějinně nesporného významu, pak si dovolíme tvrdit, že není třeba pochybovat o Ježíši, ale o dogmatech, které jeho osobnost „svázaly.“ Naše racionální stanovisko tyto pochybnosti umožňuje, neboť dogmata se probírala na zasedání lidí, kteří o jejich přijetí či odmítnutí rozhodovali hlasováním. Jestliže někdo tvrdí, že je při tomto konání vedl Duch svatý, pak by to musel především prokázat, konečně o vývoji dogmat i církevního učení i úřadů jsme se již zmínili. Dogma, které prohlašuje, že Bůh je jeden, avšak trojjediný, nazýval Leibniz (a spolu s ním řada anglických theologů, i Newton a jiní) „problematickým“, neboť Bůh Otec nemůže být ani Syn, ani Duch, a ani Syn ani Duch nemohou být jeden druhým. Syn, nemůže být soupodstatný s Otcem.“ Leibniz se navíc odvážil zaútočit na učení o inkarnaci. Namítá, že jestliže by se dvě „věci“ sjednotily, nemohlo by se to stát „vnitřním způsobem“. Zaznívá zde staré Aristotelovo učení, že dvě věci nemohou být v jednom čase na stejném místě. Pokud říkáme „Ježíš je Bůh.“, pak se to má s tímto výrokem stejně jako s výrokem „Strom je velký.“ Pokud nelze ztotožnit velikost a strom, nelze jednoduše říci Ježíš je Bůh. Jak by mohly být dvě přirozenosti spojeny v jedné osobě? Můžeme snad o chemickém prvku – molekule vody H₂O říci, že H₂ se rovná O, i když jde o spojení, které je „nejniternější“? Podobně Leibniz chápe spojení Boha, Syna a Ducha: jsou spojeni nejniternějším možným způsobem, avšak je nezbytné je od sebe odlišovat.